

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **A. K.**, zast. JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 4. 2023, č. j. OAM-177/LE-BA01-VL13-2023, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 9. 2023, č. j. 17 Az 10/2023-47,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 9. 2023, č. j. 17 Az 10/2023-47, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím ze dne 13. 10. 2017, č. j. KRPA-351543-31/ČJ-2017-000022, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, v délce jednoho roku. Následovalo rozhodnutí o zajištění žalobce za účelem správního vyhoštění ze dne 19. 2. 2023, č. j. KRPA-64520-12/ČJ-2023-000022-ZSV, dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Poté dne 26. 2. 2023 podal žalobce žádost o mezinárodní ochranu. K této žádosti uvedl, že má v Uzbekistánu dluh, jelikož si půjčil peníze na vízum a na pracovní věci.

[2] Dne 7. 3. 2023 byl proveden se žalobcem pohovor za účasti tlumočnicka do uzbeckého jazyka. V rámci tohoto pohovoru žalobce potvrdil, že bezprostředním důvodem pro opuštění Uzbekistánu byla skutečnost, že zde dluží peníze. Žalobce dále uvedl, že obdržel turistické vízum do Itálie, ale odtud přejel do České republiky, jelikož zde má kamaráda a přímo do České republiky se vízum nevydávalo. Dále uvedl, že ve své vlasti neměl žádné problémy se státními orgány. Z České republiky nevycestoval kvůli dluhu, jelikož na něj v Uzbekistánu čeká věřitel.

[3] Žalovaný poté vydal výše napadené rozhodnutí, jímž žalobcovu žádost o mezinárodní ochranu zamítl dle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), jako zjevně nedůvodnou. Žalobce dle žalovaného podal svoji žádost pouze a jen z ekonomických důvodů, přičemž ani neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že by mu v případě návratu do vlasti hrozila vážná újma dle § 14a zákona o azylu.

[4] Žalobce podal proti napadenému rozhodnutí správní žalobu, kterou krajský soud zamítl nyní napadeným rozsudkem. Dle krajského soudu byl skutkový stav věci zjištěn dostatečně, neboť žalovaný se opíral především o pohovor se žalobcem. Z něj nevyplývalo, že by měl žalobce důvodné obavy ze státních orgánů v zemi původu. Žalobce totiž v žalobě tvrdil, že by státní orgány mohly být podpláceny jeho věřitelem. Krajský soud však konstatoval, že tomuto nenasvědčují žádné skutečnosti uváděné v pohovoru, ani Informace Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 9. 1. 2023, kterou si opatřil žalovaný. Krajský soud se tedy ztotožnil se žalovaným, že se v případě žalobce jednalo pouze o tvrzené ekonomické důvody k opuštění vlasti, nikoliv o důvody svědčící o možnosti pronásledování nebo vážné újmy.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[5] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), a navrhl napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[6] Dle stěžovatele spočívá nedostatečné zjištění skutkového stavu v tom, že ustanovený tlumočnický řádně netlumočil jeho výpověď, a zkreslil tak zásadní důkazní zdroj. Stěžovateli nebylo řádně tlumočeno, co je obsahem provedeného protokolu, a tento nedostatek odhalil až z doručeného napadeného rozhodnutí o zamítnutí žádosti. Napadené rozhodnutí si nechal na vlastní náklady přeložit a teprve poté odhalil předmětné nesrovnalosti.

[7] Podanou žádostí o mezinárodní ochranu stěžovatel nesledoval pouze ekonomické cíle, neboť takový záměr je možné provést pouze za situace, kdy je stěžovatel schopen dosáhnout výdělku zabezpečujícího minimálně jeho životní potřeby v domovském státě. Tímto směrem nebylo provedeno dokazování. Stěžovatel však tvrdí, že není schopen si zajistit adekvátní zdroj příjmu, v nastalé situaci tak spatřuje důvod pro udělení humanitárního azylu.

[8] Žalovaný se ve svém vyjádření ztotožnil s napadeným rozsudkem a odkázal na své vyjádření ke správní žalobě. Kasační námitky jsou obdobné jako námitky žalobní, proto lze na ně nalézt odpovědi v napadeném rozsudku. Žalovaný trvá na správnosti napadeného rozhodnutí, jelikož shromáždil všechny relevantní podklady, a rozhodnutí tedy bylo vydáno v souladu se zákonem.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

pokračování

[9] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, z důvodů, které zákon připouští, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 102 a násl. s. ř. s.).

[10] Kasační soud se dále zabýval přijatelností kasační stížnosti ve smyslu § 104a s. ř. s., tedy otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Jedná se totiž o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (§ 31 odst. 2 s. ř. s.).

[11] Nejvyšší správní soud nepřijatelnost podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, v němž interpretoval neurčitý právní pojem přesah vlastních zájmů stěžovatele. O přijatelnou kasační stížnost se dle tohoto usnesení může jednat v typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikatorní odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[12] Pokud se týče posledního z uvedených typových případů přijatelnosti, zásadní pochybení v napadeném rozhodnutí bude shledáno především tehdy, pokud krajský soud nerespektoval ustálenou a jasnou judikaturu a nelze vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zároveň však platí, že Nejvyšší správní soud není v rámci hodnocení přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. V rámci posouzení přijatelnosti také z povahy věci není místo pro plnohodnotný věcný přezkum napadeného rozhodnutí, tudíž se v uvedené souvislosti Nejvyšší správní soud omezuje na případy zjevných pochybení krajského soudu.

[13] Nejvyšší správní soud našel takové zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele, a proto dospěl k závěru, že kasační stížnost je přijatelná.

[14] Kasační stížnost je také důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud se nejprve bude zabývat nepřezkoumatelností napadeného rozsudku dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., kterou stěžovatel, byť pouze odkazem na příslušné zákonné ustanovení, namítal v kasační stížnosti. Zdejší soud již ve své judikatuře opakovaně vymezil kritéria nepřezkoumatelnosti (srov. např. rozsudek ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011-72, ze dne 29. 3. 2013, č. j. 8 Afs 41/2012-50, ze dne 6. 6. 2013, č. j. 1 Afs 44/2013-30, ze dne 29. 6. 2017, č. j. 2 As 337/2016-64, odst. [65]) a konstatoval, že se nejedná o požadavek detailní odpovědi na každou dílčí námitku, ale postačí přednést vlastní ucelený argumentační systém, který je dostatečně a logicky vyložen (srov. také nález Ústavního soudu ze dne 12. 2. 2009, sp. zn. III. ÚS 989/08). Podstatné je, aby se soud, potažmo správní orgán, vypořádal se smyslem účastníkovy argumentace, tedy se stěžejními námitkami, což

může v určitých případech konzumovat i vypořádání některých dílčích a souvisejících námitek (např. rozsudek NSS ze dne 24. 4. 2014, č. j. 7 Afs 85/2013-33).

[16] Napadený rozsudek je dle názoru Nejvyššího správního soudu nepřezkoumatelný.

[17] Stěžovatel svoji žalobní argumentaci postavil zejména na tom, že žalovaný založil své rozhodnutí na neúplně zjištěném skutkovém stavu. V žalobě poukázal na to, že již v průběhu pohovoru dne 7. 3. 2023 upozorňoval na to, že tlumočení neprobíhá řádně a že část jeho azylového příběhu není protokolována. Uvedl, že při pohovoru žádal zaznamenat své připomínky do protokolu, nebylo tedy dle něj pravdou, že by protokol podepsal bez dalšího. V žalobě také označil konkrétní skutečnosti, které dle něj nebyly řádně zaprotokolovány, a tyto blíže rozvedl. Dle jeho názoru mu nelze klást za vinu, že protokol dostatečně nepřekontroloval, protože byl veden v českém jazyce a finální verze byla odlišná od té, která mu byla *prezentována* (viz str. 2 žaloby, která je vedena na č. l. 1 spisu vedeného u krajského soudu). Tyto skutečnosti sice krajský soud shrnul v naraci napadeného rozsudku (bod 2. napadeného rozsudku), avšak v samotném právním posouzení se s nimi nikterak nevypořádal. Krajský soud pouze konstatoval, že nemá za to, že by byl žalovaným skutkový stav zjištěn dostatečně, neboť se opírá především o pohovor se žalobcem. Nicméně se však vůbec nezabýval žalobní argumentací zpochybňující, zda tento pohovor byl veden řádně a zda byly zaprotokolovány všechny skutečnosti, které žalobce při pohovoru uvedl. Nelze aprobovat takové rozhodnutí, které je postaveno na závěrech plynoucích z pohovoru, jehož průběh žalobce zpochybnil konkrétními nesrovnalostmi, aniž by se soud s nimi jakkoliv vypořádal. V důsledku tohoto pochybení krajský soud zatížil svůj rozsudek vadou nepřezkoumatelnosti.

[18] V dalším řízení se bude krajský soud zabývat žalobní námitkou poukazující na nesprávné tlumočení při pohovoru vedeném se stěžovatelem, a tedy otázkou, zda byl skutkový stav zjištěn dostatečně. Teprve poté bude možné učinit přezkoumatelný závěr o tom, zda byly v projednávané věci dány důvody pro zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné a zda byl dán prostor pro posouzení udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu.

IV. Závěr a náklady řízení

[19] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto rozsudek krajského soudu zrušil (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V dalším řízení je krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu zde uvedeným (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[20] O náhradě nákladů řízení rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3, věta první, s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. července 2024

JUDr. Radan Malík
předseda senátu